

**. . . for jeg har
ingen bondegård...**
En sann historie fra Allfirda

Av Håkon Mosseby

Sola klatret møysommelig opp over tretoppene i øst. Over møkkhaugen bak uthuset begynte fluene å sverme i solveggen. Stampingen fra de to kyrne inne i fjøset ble ivrigere etterhvert som de så lyset gjennom glugga bli sterkere og synke nedover mot gulvet. Grisene gryntet gryet goddag. En rev stakk hodet fram mellom noen bregner og gløttet på fire urørlige skikkelser som lå sovende på ei eng nede ved elva.

Beingrindtunet begynte å våkne til liv.

Inne i huset var det likevel rolig. På bordet i stua sto krus og skåler fra gårdsdagens gilde. Skinnfeller lå sammenkrøllet som gamle menn i kroker og kriker. Henslengt i en av krokene lå en lang stav med noen merkelige utskjæringer og blanke ringer i den øverste enden. Musa som satt på bordet og mesket seg med ost ante ikke at staven døsige fulgte hver en liten bevegelse den gjorde. En fetter av musa på bordet snuste nysgjerrig på staven nede ved gulvet. Irritert rykket staven til og musa pilte forskrekket og indignert tilbake i hullet i veggen. Med hissige pip og opprørt pussing av snuten gav den til beste sin sterke mening om den slags behandling så tidlig på morgenen.

Noe rørte motvillig på seg inne i kammerset. Under ulltepper og pelsmerket Tormund Beingrind at unevnelige ting ville opp og ut. Med en vel innøvd bevegelse slengte han hodet ut gjennom det lille vinduet. Gjensynet med gårdsdagens drikk og - det som nå var - andre uhumskheter var ikke hjertelig. Slunken og vrent landet den hengslet kroppen tilbake i senga. Tømmerhoggerlaget som mer enn en gang hadde vært og lagt igjen et dugelig arbeid i skallen til Tormund var på plass igjen, klar til ny dyst. Med bange anelser så Tormund hvordan de spyttet i neven og gjorde seg klare. Uten nølen satte de i gang, og med et jamrende ul sank Tormunds hode tilbake under pelsen.

Over larmen fra arbeidslaget og gjennom stanken og smaken etter andre gangs bruk av gårdsdagens øl prøvde Tormund å få skikk på minnene om det heftige gildet i går kveld. I bruddstykker gjenopplevde han alt. En overraskende gjest som minnet ham om noen han ikke hadde sett på lenge. Flere ukjente fjes som helte i seg av drikke. Ham selv i ivrig samtale med noen. Auda! Plutselig snublet minnet om en vel plassert knyttneve inn i minnenes tåkelagte skog. Knyttneven hadde landet bestemt og med styrke midt på nesa til Tormund. Hvem som befant seg bak den var han slett ikke sikker på. Han VAR derimot sikker på at knutneven ikke hadde vært alene, at den hadde hatt selskap. Flere ganger.

Nølene løftet Tormund ei hånd og kjente på nesa. Friske og opplagte horder av smerte raste forbi og forstyrret tømmerhoggerlaget.

Det gikk lang tid før Tormund på nytt prøvde å bevege noen del av kroppen. Ei forsiktig tå stakk ut under pelsen. Forsiktig senket tåa og foten seg ned på gulvet. Gulvet var ikke ubehagelig, og etter litt betenkning lot Tormund resten av kroppen følge etter. Musa som hadde kost seg med osten på bordet hadde merket bevegelsene i naborommet. Nå gløttet den ut fra et lite hull i veggen og fikk se et forskrekkelig syn, selv for ei mus.

Tormunds bleike kropp sto ustøtt midt ute på gulvet. Ikke en tråd skjulte de mørkeblå flekkene som stakk seg ut som kuruker på et snødekt jorde. Noen hadde gjort et dugelig arbeid på Tormund, med knyttede never og stor iver så det ut til. Gammelt høy fra senga hang som dekorasjoner i det tjafsete håret. Denne kroppen hadde nok sett sine bedre dager. Å jada.

Mens han omhyggelig unngikk å berøre blåmerkene sine klarte Tormund å få på seg en lang vams som dekket til det verste av forskrekkeligheten. Takknemlig for dette trakk musa seg tilbake inn i hullet sitt og gikk på utkikk etter kona. Det var tid for å se om ikke slekta kunne føres videre igjen. For musa. Ikke Tormund.

Inne i stua satte Tormund seg ned ved bordet. Øynene gled smale og rødsprengte over slagmarka. Flyktig tenkte Tormund at slik må det ha sett ut på skansen den gangen Tormod og hans menn gjorde heltedåder sør i landet. En og annen helt kunne man ha hatt godt av her også, her ved myrene like vest for Slopen. Men neida, bare eventyrere på vei til Østerled var det eneste som virret forbi utenfor husene på vårparten. Nå midt på sommeren var det stille, men Tormund hadde likevel følelsen av at gildet i går kveld var til ære for eventyrere, og noen gamle venner. Men hvem? Nei det var han ikke i stand til å huske.

Og hva med denne knyttneven? Og kumpanene dens? Sist noen hadde valgt å behandle Tormunds nese, og andre deler av kroppen på denne måten var for et drøyt år siden da han røk uklar med Bugge Rorkar. Bugge hadde også plassert knyttneven sin på Tormunds nese, men den gangen hadde han da gitt noe tilbake. Hun studerte knokene sine. Avskrapte skinnfiller på knokene og en usikker nummenhetsfølelse i fingerleddene talte sitt tydelige språk. Joda, noe hadde han gitt igjen tenkte Tormund og var sånn passe fornøyd med seg selv.

Etterhvert klarte han å rive seg løs fra tankene og subbet ut på tunet. Han grein grelt og gustent mot sola før han tuslet ned mot vanntønna på hushjørnet. Merkelig så tørst man blir etter et gilde med mye drikke, tenkte han filosofisk mens han helte vann ned gjennom strupen. Han slengte noen håndfuller vann over fjeset og kjente at det hjalp. Litt. Arbeidslaget i skallen begynte å tenke på å ta tidlig kveld og rusle hjem.

Fremdeles litt forstumlet og ikke helt på plass i seg selv tok han etterhvert fatt på litt av arbeidet på gården. Møkking i fjøset, melking av kuene og utslipp av grisene. Han gikk som en dauing, men dyrene var så vant til å se husbonden slik at de ikke gjorde anskrik. Kuene virket tvert i mot ganske fornøyd med at tingenes tilstand var slik de alltid hadde vært på morgenkvisten. Men i Tormunds hode begynte tanker å rase som antydte at det kanskje ikke var slik likevel. Noe hadde forandret seg i går kveld, det var han sikker på men han var ikke kar om å huske hva det var. Irriterende dette, at man så lett kan glemme, særlig etter noe som MÅ ha vært en minneverdig kveld etter dagens merkbare mangel på øl og annen drikke å dømme

Ja, for dét var litt rart. Det var ikke tegn til øl verken her eller der, og vanligvis så drakk man da øl i et gilde? Gjorde man ikke? Og Tormund husket så tydelig at noe hadde blitt drukket.

Tilbake i stua ryddet han vekk en del av krusene og satte seg ned og gomlet på en brødiskalk og drakk en skvett vann. Plutselig fikk han øye på trollmannsstaven som sto

i kroken. Tormund fikk følelsen av at staven *så* på ham, og det var ikke så rart, for staven sto faktisk og iakttok ham, selv om det ikke kunne kalles å *se*. Denne staven var faktisk det som etterhvert fikk tankene til Tormund tilbake i de riktige banene. Etterhvert kom han på hva som hadde hendt.

***

Mens han ante fred og ingen fare satt Tormund ute på trappa kvelden i forveien. Han tenkte tilbake på den kvelden for mange år siden da Konkylie hadde kommet forbi Beingrindtunet. De var på vei nordover, men ved et slumpetreff hadde de gått feil og kommet opp gjennom lia til Beingrindtunet og siden det var ganske sent på ettermiddagen hadde de tatt husly for natta.

DET ble en minneVERDIG kveld. OG en kveld som BLE husket!

Minnet om Konkylies besøk var Tormunds yndlingsdagdrøm. Denne kvelden satt han atter der på trappa og tenkte tilbake. Tilbake på yndige Yngfrid, deilige Dalila og lekre Lilja som alle tre hadde vært mer enn imøtekommende med Ilya Illenias gaver. Så imøtekommende faktisk at Tormund ofte lurte på hva - om noe - han hadde gitt til gjengjeld.

Tormund var så bortreist i drømmene sine at han ikke merket at han fikk besøk før de pluselig sto der. De var fire stykker, to av dem så ut som gamle firdkrigere som nå hadde slått inn på eventyret, utspjåket i pelser og lær som etterapte ridderrustninger og væpnet til tennene. Jada, allfirdiske eventyrere, landets stolthet - med pels og belter, sverd og dolker, og i beltet et trekus som hadde vært ly for alt fra vann til vin og noen ganger andre ting. Mer ujevnlige ting. Den tredje var ei jente i ganske enkle klær og med liten utrustning. Tormund husket at han mente det var noe kjent med henne. Det var imidlertid fjerdemann som var lederen. En høyreist fyr med digert skjegg, langt grønn kjortel med merkelige tegn på og en rar hatt på hodet. Men klærne hans var ikke det som gjorde mest inntrykk, det var den mannshøye staven med tre kobbersurringer som fikk Tormund til å reise seg brått og bukke med hodet nesten ned i gresset.

- Nåå Tormund Beingrind! Vel er vi gjester og noen av oss har kanskje... uhm... høyere rang enn andre, men ta du i mot oss som vanlige reisende. Sa trollmannen og tvinnet barten sin mens han smilte skjævt.

Tormund reiste seg og var litt beskjemmet over seg selv, men når man ser en trollmann for andre gang i livet så blir man litt forfjamset. Han hilste høflig på hver og en av de fire reisende, på Ulf Bannestor, på Gunnleif fra Vikebukta og på Marja Vandretaus. Trollmannen presenterte seg som Terianus. I første omgang merket Tormund seg ikke med at trollmannen hadde tiltalt ham ved navn, selv om han var rimelig sikker på at de ikke hadde møttes før. Hvordan det hadde seg at trollmannen visste navnet hans kom da også fram etterhvert.

Som skikken er på disse kanter av Allfirda gav Terianus en lite skjerv til Tormund og ba om å få den igjen om morgenen,

- Så låner du oss leie og jeg låner deg mynt. Om leiet er godt er begge lån blant venner som kan innfries hinsides døden, om leiet er illt er mynten skjemt og vil ikke bringe eieren vennskap. Sa Terianus, og gjentok dermed de gamle ordene som folk på vandring langs sjøene alltid brukte når de søkte husly hos andre enn vertshus og kroer.

Tormund hadde budt hele følget inn i stua si og ordnet leier til Terianus og Marja i sengkammeret, mens de to krigerne tok til takke med høylåven, sjøl kom Tormund til å sove på brisken ved peisen. Helt siden Grumle-Guri, som var kjerringa hans i tre miserable år hadde dratt for lenge siden var det to senger der inne i kammeret.

***

Tormund gløttet bort på staven. Terianus sin stav. Trollmannstaven hans. STAVEN hans. Det var noe viktig som manglet; Terianus. Hvor i mørkeste Svitun var han? Og hva med de tre andre? Det var noe viktig her, noe Tormund absolutt burde huske. Men nei, han klarte ikke å komme på det. Tankene hans drev usikkert tilbake til kvelden i forveien.

***

De fire gjestene ble vist til bordet og budt brød og epler. Tormund gjorde seg ærender borte ved peisen og i kråskapet. Det var ikke mye å by på innomhus. Han tuslet ut i stabburet og hentet inn ei skinke og skar av en skalk av osten han hadde der ute. Av drikke var det ikke så dårlig stelt. Men Tormund var glad i drikken og lite villig til å gi slipp på særlig mye av ølet sitt. På en innskyttelse kom han på vintønna som hadde stått uåpnet på stabburet i flere år.

Litt skeptisk, men likevel nysgjerrig trakk Tormund ut tappen og lot en liten skvett av det som måtte være på tønna renne ned i kruset sitt, som hang i beltet hans, som det gjorde i beltet til enhver allfirding med respekt for seg selv. Lukta var litt ram, men ikke slem. Nølende tok han en liten smak. Vel. Ikke akkurat øl nei. Mer som.... mer som noe annet, kanskje akkurat det slike 'eventyrere' og trollmenn kunne tenke seg?

Etter å ha bært inn skinka og osten og satt fram tallerkner gikk Tormund ut igjen og hentet inn den tvilsomme tønna.

Innholdet i tønna fikk bein å gå på utover kvelden. Og de beina fikk gå langt. Lengre enn langt.

Han og Terianus hadde kommet i snakk, om Grumle-Guri og Marja Vandretaus.

- Nei, Marja er ikke i slekt med noen av oss, som er gjester her... sa Terianus.
- Å? Hva mener du, gamle staurkar? Tormund hadde blitt litt mer vennskapelig innstilt til Terianus etterhvert, uten at Terianus så ut til å gjengjelde dette. Han stirret på Tormund, og var blitt ganske så alvorlig.
- Marja er... i slekt med deg Tormund, nær slekt.
- Hæ?
- Hun er faktisk... avkommet ditt!

Det ble stille rundt bordet. Både de to krigerne som til da hadde sittet og spilt terning og Marja selv stirret forventningsfullt bort på Tormund. Han i sin tur stirret på Terianus, som om et ekstra hode plutselig hadde vokst opp ved siden av det første og med klynkende stemme bedt om få servert neinusiansk vin fra en gullkopp.

Det var stille ganske så lenge.

Og enda litt til.

Tormund lot blikket gli mot Marja. Nå så han hvorfor han mente å kjenne ham igjen. Det var trekk fra hans egne forslitte skilt av et fjes han så. Men Marjas trekk var renere, penere og på alle vis venere enn hans. Han syns også han så noen andre der. Yngfrid? Dalila? Lilja? Det MÅTTE være en av dem. Riktignok hadde Tormund ligget med andre kvinner etter Grumle-Guri, men disse var fra bygdene omkring og hadde nok sørget for å sette barnet ut i skogene, for ingen hadde noen gang kommet med sladder om et barn som lignet ham.

Han smilte forsiktig mot Marja som gjengjeldte blikket hans uten å smile.

- Marja har kommet for å kreve deg for skammen du har bragt over henne! Terianus sin stemme var hard og ikke til å motsi.
- Hva? Skam? Men-
- Ti din drukkenbolt av en horebukk! Det var Ulf Bannestor som på såpass uhøvisk vis snakket til Tormund.

Stemningen i stua sank. Langt ned. Ned til det stedet hvor enhver tanke om at det var en fest som foregikk var på vill flukt til lysere steder.

Ulf og Gunnleif hadde reist seg. De trakk ermene på vamsene sine oppover. Spyttet i nevene. Terianus snakket igjen.

- Besøket vårt er ikke vennlig Tormund. Marja er min lærling, og gjennom bøker, samtaler med omreisende folk og gamle kart har jeg funnet ut at eiendommen din skjuler en skatt. En skatt større enn du kan forstå, som vi kaller galgar. Marja vil heller bli trollkvinne enn å ta over dette usle bruket ditt. Om du nå beretter hvor skatten ligger så tar Marja den for tort og svie og du ser ingen av oss igjen...

Tormunds hode svirret. Han skjønnte ingen verdens ting. Skatt? På Beingrindtunet?! Han kikket ned i koppen sin, som om det fantes en skatt der. Smattet med leppene. De hadde alle drukket av denne fremmede drikken fra tønna. Var det noe i den som fikk trollmannen til å vrøvle sånn? Men da skulle vel-

- Tal din niding! Ropte Ulf Bannestor.

Tormund kvapp til. Krympet seg og løftet sakte på skuldrene.

- Men, herre Terianus - mine herrer... Marja... jeg vet ikke noe om noen... skatt...
- Tormund, din slekt har bodd her i snart to hundre år. Bruket har skjult denne hemmeligheten i alle disse årene. Din far og faren hans før deg visste om det. Du må også ha fått vite om skatten. Ut med det! Sa Terianus.

Mer enn engstelig nå begynte Tormund å kjenne etter om tollekniven befant seg der den skulle. Ha! Lømmelen av en kniv hadde stukket av! Forbannet være ulydige redskaper! De famlende hendene til Tormund gjorde Ulf mistenksom. Plutselig sto han bak ryggen til Tormund og bendte armene hans tilbake. Grepet var fast og bestemt. Ingen mulighet for å rikke denne karen nei!

- Snakk Tormund! Og spar deg selv mye smerte. Og jeg mener mye... hvisket Ulf i øret hans.

Tormund så på Marja, på Terianus, til og med på Gunnleif. Ingen av dem gjorde noe tegn til å ville hjelpe ham med å komme ut av knipa. Han hang litt med hodet. Prøvde fortvilt å tenke gjennom den grøten av smerte og fyll som hodet hans svømte i.

Noe demret. Noe lurt. Noe - dristig.

- Jo... Det finnes kanskje en skatt- begynte han

Ulf rykket til.

- Vi vet! Hvor?!
- Jo altså. Det er faktisk lettere for meg å snakke om jeg... slapper av litt. Slipper å ha armene bendt bak på ryggen for eksempel. Sa Tormund.

Terianus så på Ulf et øyeblikk. Trollmannen viftet med en hånd og Tormunds armer ble sluppet løs. De verket og bar seg, men Tormund tvang seg til å overse det.

- Skatten... Skatten til Beingrindtunet befinner seg ikke på tunet. Hå nei! Gamle-Gubben Beingrind som ryddet tunet i sin tid visste hva han gjorde! Oppover bak løa går det en sti. Følger du stien en sånn... tja... to hundre og femti skritt så kommer du opp på toppen av en liten haug. På denne haugen står det ei gammel bjørk. I bjørka er et hull som man kan se gjennom. Sikter du gjennom hullet vil du få øye på en lysning som ligger kinkig og uveisomt til nede ved elva. Der er det noen gamle murer som var tufter for husene til alvene som holdt til i disse traktene før. Men dette var bare ganske små hus, sjølsagt. Ikke som de store husene, de som huset de gjeveste og beste av alvene. De store husene sine bygde de andre steder, i-

Ulf rygget utålmodig på seg. Tormund skjønnte at han måtte komme fram med noe de ville høre.

- Jada, men Gamle-Gubben mente alvene ville beskytte skatten, så der grov han den ned. Rett bak det minste huset, det som lå lengst fra elva. Der gravde han ned skatten, Gamle-Gubben.

***

Auda! Tenkte Tormund der han satt ved bordet og hørte sin egen stemme lure en trollmann, to krigere og sin egen datter opp i stry. Nå begynte ting å henge litt mer sammen. Men hva hendte så? Hmmm...

***

Terianus og Gunnleif så på hverandre. Gunnleif løftet brynene, trakk på skuldrene - som for å si 'Hva vet vel jeg, det kan være sant...'. Tormund satset på dette. Han skulle til å fortsette med å fortelle om kista og hvordan man trengte tre nøkler for å åpne den, hvordan en nøkkel var i Midtby, én i Valheim og én i Neinus, og en masse annet vrøvl, men heldigvis for ham ble han stanset.

- Ti stille Tormund! Vi skal nå søke opp denne plassen du snakker om. Men tro meg på mitt ord; Hvis en tøddel av det du har sagt oss nå er løgn, så forbanner jeg deg og det skjendige livet ditt for all den tid du måtte ha igjen!

Terianus gikk bort til staven sin. Løftet den mot Tormunds fjes hvor et fårete smil begynte å bre seg. Smilet svant da Terianus begynte å mumle. Trollmannen mumlet ukjente ord mens han skulte på Tormund som nå begynte å bli redd.

Terianus smalt stavens ene ende hardt i gulvet. Det var som om et blafrende lys fór fra trollmannens hode, nedover arma og ut langs staven. Et kort øyeblikk skinte staven blålig. Terianus skalv lett. Da han slapp staven sto den der. Rett opp og ned. Av seg selv.

- Denne skal vokte deg nå. Om jeg ikke vender tilbake, eller om min sjel skulle svinne fra kroppen min, da kommer den til å ta gården din Tormund Beingrind!

Forfjamset ble Tormund sittende og gape mens han stirret på staven som sto der midt ute på gulvet hans. Han la ikke merke til at de fire 'gjestene' hans begynte å samle sammen en del av sakene sine, sverd og andre nyttige ting. Det var først da Ulf lente seg ned og hvisket ham i øret at Tormund kvakk til.

- Ganske rart ikke sant? Jeg har sett den kjeppen gjøre manns virke på ryggen til en ulykksalig vesterværing som eglet seg innpå Terianus, jeg har sett den danse til tonene av ei fløyte i Gråkappedal og jeg har sett den fly gjennom luften med Terianus på ryggen dens som var den Rimfakse selv! Nå står den der, jeg tror du gjør klokt i å la den i fred...

Tormund glante opp mot Ulf, men han fikk seg ikke til å si noe. Hvis Ulf snakket sant så var han virkelig langt ute i hengemyra. Hvis Ulf løy, jaja... kjeppen fikk nå bare stå der. Terianus hadde nok stukket den ned i et heldig plassert kvisthull eller noe tenkte han. Han snudde seg og så ut gjennom vinduet. Månen begynte allerede å klatre opp over Skalleknatten. God og full, akkurat som Tormund. De fire ubedte gjestene kom nok til å komme ned til alveskrømtene i tide.

***

Tormund klødde seg i hodet. Alveskrømtene ja, han hadde sendt en trollmann, to krigere og sin egen datter rett i fanget på det som først hadde gitt Beingrindtunet navnet sitt. Han følte seg plutselig ikke helt vel. Ganske så uvel faktisk. Jublende og med nye krefter kom plutselig friggitt vann og ost boblende opp fra magen hans mens Tormund lente seg sidelengs og spydde.

Framtida hadde sett ganske lys ut et øyeblikk der, men det hadde raskt snudd. Nå så han plutselig for seg firdafolk på tunet, han selv svinebundet, og en dommer som nådeløst slo fast at han hadde drept fire mennesker sakesløst.

Minnene ble nå klarere og tydeligere. Han bante inni seg mens han husket det som hadde skjedd.

***

Uten å nøle særlig lenge hadde de fire skattejegerne kommet seg på beina og skranglende forlatt stua til Tormund. Han hadde i sin tur tuslet etter dem, og studert dem mens han så lykta de hadde tatt med seg forsvinne oppover haugen bak løa. Han smilte faktisk, ganske så fornøyd med seg selv.

'Selvsagt,' tenkte han, 'jeg kunne forklart dem at man kom seg ned til elva like kjapt om man bare gikk til venstre og nedover. Jeg kunne også sagt at det bare var å følge bredden av elva oppover et lite stykke så kom man til alvetunet. Jeg kunne også nevnt at alveskrømtene alltid kom fram under fullmånenettene. Kunne også fortalt at den jorda de skulle til å grave i, bak det lille huset lengst fra elva var jorda bak alvenes gamle utedass. I det minste kunne jeg da ha fortalt dem at alveskrømtene er gørrsinte gjengangere som bare venter på en mulighet til å suge vett og liv ut av de som måtte forstyrre tunet deres... men gjorde jeg det? Nei...'

Han hadde sittet stille en stund, mens natta rundt ham liksom holdt pusten og ventet.

Hva så om Marja var dattera hans? HAN hadde aldri bedt om å bli far! Enn skjønt - det hadde vært fint med noen til å ta over Beingrindtunet, sjøl om det ikke var mye å ta over. Bare en liten forblåst gård med skrinn jord som fødte på magre kyr som gav pissetynn melk. Nei, ikke mye å samle på egentlig. Men et greit og rolig sted å bli gammel, det skal du ha gamle Beingrindtun!

Det gikk noen øyeblikk mens han satt der og fulgte den lille lysflekken med øynene. Den stanset en stund oppe ved den gamle bjørka, før den forsvant bakom den lille åsryggen som løp nedover mot elva.

'Nå varer det nok ikke lenge...' tenkte Tormund.

***

Minnet om de skjærende skrikene som hadde flerret gjennom natta var tydelig nok for Tormund der han satt framover bøyd på trappa og angret seg. Angret seg dypt og inderlig! Han hadde fire menneskers liv på samvittigheten. Han skalv og hikstet der han satt og gjenopplevde grufullhetene fra natta i forveien. Alt som hadde hendt sto klart for ham nå.

Bortsett fra én ting.

***

Da det ble stille igjen hadde Tormund reist seg og hyttet med nevene i retningen skrikene hadde kommet fra.

- Der fikk du din krangleворne trollmann! Kjepphøye 'eventyrere'! Hevngjerrige farshater av ei datter! ropte han ut i stillheten.

Han sjanglet inn i stua igjen for å feire seieren over de ubedte gjestene med et lite krus til.

Auda.

Staven sto midt ute på gulvet. Den på en måte skinte mot Tormund. Et blålig lys, splittet her og der av et pulserende rødt lys som snodde seg rundt staven og gjennom det blå lyset som en slange. Opp og ned langs staven som sto av seg selv kravlet det røde lyset, inntil det liksom samlet seg på toppen av staven og ble til ei rød kule. Ut fra denne rant det tre mindre røde kuler som begynte å sirkle rundt den største kula.

Tormund skalv av skrekk der han sto og så på treverkets virke.

'Tormund! Niding!' tordnet plutselig en stemme som for Tormund virket som om den kom fra den største kula, og samtidig fra innsida av hans eget hode. Stemmen var kjent, det var Terianus sin, men den var som selve Wedans stemme. Den gjallet som om stua på Beingrindtunet plutselig hadde blitt en stor steinhall i Midtby. Men det var ikke bare Terianus' stemme han hørte. Marjas stemme var også der, og sa de samme ordene.

'Du sveik meg! Nå får du høste som du har sådd! Den staven du ser nå kommer til å svinebanke deg hver kveld i resten av det skjemte livet ditt! Om du prøver å rømme vil den svimeslå deg og bringe deg inn i stua igjen! Du skal få leve her på gården din, men vit at staven vil skremme alle gjester på flukt, ingen kan hjelpe deg! Staven kommer ikke til å banke livet ut av deg, men du kommer til å ønske at den skulle gjøre det! Når du en gang dør av alderdom skal vi møtes igjen Tormund, og da kommer du til å ønske at du levde igjen!'

Den røde lyskula samlet nå de tre andre i seg igjen. Det blå lyset forsvant, det røde liksom gnistret mens det ble sugd inn i staven. Et skarpt hvitt lysblink fylte stua.

Tormund sto lamslått og så på staven - som så tilbake på ham. Den løftet seg fra gulvet og kom svevende mot ham.

***

Dét var det! Det var den biten som Tormund manglet, som han ikke hadde klart for seg. Hvordan hadde han blitt svinebanket?

Staven hadde banket ham.

***

Hvert slag var som en knyttneve, som et spark, som en kloring.

Det hadde pågått lenge, men til slutt hadde staven stanset og stilt seg rolig opp i en krok, mens Tormund lå og ynket seg på gulvet.

Jamrende hadde Tormund kravlet inn i kammerset sitt og sovnet.

***

Tormund ble sittende lenge på trappa og tenke over skjebnen sin. Han tvilte ikke på at staven, eller Terianus eller hvem det nå var, var god for sitt ord. Han gikk inn i stua igjen og så på staven.

Mens han iakttok den begynte den sakte å reise seg opp. Den liksom brasket seg litt. Den var herre på Beingrindtunet nå.

□□□

Mange år etter sitt forrige besøk kom Konkylie tilbake langs den eneste farbare veien gjennom myrene ved Slopen. Det var noen der som mintes at det reisende bade- og hyggehuset hadde stoppet innom en gård litt utenfor allfarvei. Den kvelden fikk to unge jenter det for seg å stikke oppom for å se hvordan det sto til med gubben som hadde bodd der.

Da de nærmet seg kom en illevarslende følelse over dem. De ble kalde og begynte å skjelve litt.

Da de kom ut av skogen og så rett inn på tunet ble de stående helt stille.

Skrekkslagne så de på de fire beindgrindene som sto foran dem på stien. Beingrindene sto først helt stille, men begynte så å gå mot dem.

Jentene løp alt de klarte tilbake til Konkylie og aldri mer ble noen gledespike eller hyggedreng sett på stien opp mot Beingrindtunet. Ingen andre heller for den slags skyld, ihvertfall ikke noen med kjøtt på beina.